

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om aktiebolaget med namnet X och till vissa lagar som har samband med den

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att det stiftas en ny lag om aktiebolaget med namnet X. Dessutom föreslås det att lagen om offentlig arbetskrafts- och företagservice och lagen om utkomstskydd för arbetslösa ändras.

Enligt regeringsprogrammet för statsminister Sanna Marins regering genomför regeringen ett program för arbetsförmåga med vilket man hjälper partiellt arbetsföra att få sysselsättning. Programmet för arbetsförmåga innehåller flera åtgärder som har fastställts i regeringsprogrammet, varav en är utveckling av övergångsarbetsmarknaden. Lagförslaget grundar sig på en utredning om Sveriges Samhall-modell som sysselsätter partiellt arbetsföra.

I lagen föreslås det att det i Finland grundas ett nytt, helt statsägt bolag med specialuppgifter, vars verksamhetsområde är att sysselsätta partiellt arbetsföra vars situation på arbetsmarknaden är utmanande. Målet är att sysselsätta och stödja övergångar från arbete till arbete och vidare till den öppna arbetsmarknaden. Bolaget ska inte ha offentliga förvaltningsuppgifter.

Verksamheten ska enligt vad som föreslås bygga på att utnyttja befintliga tjänster och strukturer. Arbets- och näringsbyrån ska på ett samordnat sätt hänvisa partiellt arbetsföra till X Ab:s tjänst som ett sista alternativ när det inte är möjligt att ordna sysselsättning på något annat sätt.

Avsikten är att X Ab ska sysselsätta sådana arbetslösa arbetssökande som vill arbeta och som arbets- och näringsbyrån har hänvisat till bolaget och vilkas möjligheter att få ett lämpligt arbete har minskat väsentligt på grund av en sjukdom, ett lyte eller en kroppsskada som har konstaterats på behörigt sätt och för vilkas del det är uppenbart att det inte är möjligt att få sysselsättning hos en annan arbetsgivare. En ytterligare förutsättning är att personen vill få sysselsättning, men inte har lyckats med det trots hjälp av de tjänster som förbättrar förutsättningarna för sysselsättning eller att det annars vid tidpunkten för bedömningen är uppenbart att personens möjligheter att arbeta inte kan förbättras väsentligt med hjälp av dessa åtgärder.

X Ab:s kunder kan vara företag, kommuner, statens ämbetsverk och affärsverk. Bolaget koncentrerar sig i början på utvalda områden och verksamhetsområden.

Arbets- och näringsministeriet ska svara för X Ab:s ägarstyrning. Riksdagen kan när den fattar beslut om anslaget i budgeten ställa upp mål i fråga om antal och andra preciserade mål beträffande de partiellt arbetsföra som ska sysselsättas i bolaget. Bolaget föreslås ha en särskild delegation för att garantera konkurrens och prissättning enligt marknadsvillkor.

X Ab:s verksamhet finansieras genom att bolaget i statsbudgeten anvisas ett grundkapital på 20 miljoner euro som söks från EU:s återhämtningsfond. Dessutom anvisas bolaget ett årligt anslag på 10 miljoner euro med vilket man strävar efter att sysselsätta 1 000 personer.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2021 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2022.

1.

Lag

om aktiebolaget med namnet X Ab

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Lagens syfte

X Ab är ett helt statsägt bolag som styrs av arbets- och näringsministeriet och som hör till dess förvaltningsområde.

2 §

X Ab:s uppgifter och verksamhetsområde

X Ab:s uppgift är att hjälpa partiellt arbetsföra och andra som har en svag ställning på arbetsmarknaden att få sysselsättning och stödja partiellt arbetsföra vid övergångar från arbete till arbete och vidare till den öppna arbetsmarknaden.

För att utföra sin uppgift bedriver X Ab sådan serviceverksamhet som lämpar sig för att sysselsätta partiellt arbetsföra. X Ab kan också bedriva produktionsverksamhet med låg risk i förhållande till bolagets uppgifter. För att utföra sin uppgift kan bolaget ha dotterbolag. Om värdet av dotterföretagets aktier är betydande eller om dotterföretagets bolagsförhållande annars ska anses vara betydande eller om dotterbolaget bedriver ny serviceverksamhet, behövs statsrådets tillstånd för att grunda dotterbolaget och för att förvärva och överlåta dotterföretagets aktier. X Ab får inte ge koncernbidrag till sitt dotterbolag.

Bolaget har inte offentliga förvaltningsuppgifter.

Bolaget ska bedriva en resultatrik verksamhet, men dess primära syfte är inte att vara vinstgivande. Verksamheten ska bedrivas så att den inte snedvrider konkurrensen. De tjänster som bolaget producerar prissätts enligt marknadsvillkor. I verksamheten och i de resultatmål som ställs upp för bolaget ska de samhälleliga förpliktelser och villkor som föreskrivs i denna lag och som preciseras i statsbudgeten beaktas.

X Ab är ett bolag som tillhandahåller tjänster av allmänt ekonomiskt intresse (SGEI) som avses i EU:s regler om statligt stöd. På bolaget tillämpas lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016).

3 §

Inriktning av X Ab:s verksamhet

X Ab sysselsätter sådana arbetslösa arbetssökande som avses i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (916/2012) och som arbets- och näringsbyrån har hänvisat till bolaget och vilkas möjligheter att få ett lämpligt arbete har minskat väsentligt på grund av en sjukdom, ett lyte eller en kroppsskada som har konstaterats på behörigt sätt. En ytterligare förutsättning är att personen vill få sysselsättning, men inte har lyckats med det trots hjälp av de tjänster som förbättrar förutsättningarna för sysselsättning eller att det annars vid tidpunkten för bedömningen är uppenbart att personens möjligheter att arbeta inte kan förbättras väsentligt med hjälp av dessa åtgärder och det inte är sannolikt att personen får arbete hos en annan arbetsgivare.

Arbets- och näringsbyrån beslutar om vilka partiellt arbetsföra som ska föreslås bli anställda av bolaget X.

Hela X Ab:s personal är anställd i arbetsavtalsförhållande.

Närmare bestämmelser om de partiellt arbetsföra som ska hänvisas till X Ab och om hur de ska väljas får utfärdas genom förordning av arbets- och näringsministeriet

4 §

Styrningen av X Ab

Arbets- och näringsministeriet svarar för resultatstyrningen av X Ab. I samband med behandlingen av statsbudgeten kan riksdagen utfärda föreskrifter om bolagets verksamhet och ekonomi.

Efter det att riksdagen har fattat beslut om statsbudgeten, beslutar arbets- och näringsministeriet närmare om X Ab:s servicemål, andra verksamhetsmål samt resultatmål. Resultatmålet ska fastställas så att X Ab kan uppnå

de servicemål och andra verksamhetsmål som har ställts upp för bolaget i denna lag på ett affärsekonomiskt lönsamt sätt.

Arbets- och näringsministeriet lämnar in bolagets bokslut, verksamhetsberättelse och budget för att fastställas av statsrådet.

5 §

X Ab:s organisation

X Ab har en styrelse och en verkställande direktör samt en delegation. Bolaget kan ha andra enheter och funktioner enligt vad som bestäms i bolagsordningen.

X Ab:s styrelse har högst sex medlemmar. Arbets- och näringsministeriet utnämner styrelsens medlemmar för högst tre år i sänder och förordnar en av medlemmarna att vara ordförande och en att vara vice ordförande. Styrelsemedlemmarna ska vara oberoende på det sätt som konkurrenssituationen förutsätter. En av styrelsens medlemmar ska representera personalen. X Ab:s verkställande direktör kan inte vara styrelsemedlem.

X Ab har en av arbets- och näringsministeriet utnämnd verkställande direktör som leder och utvecklar X Ab:s verksamhet, sköter X Ab:s löpande förvaltning samt ser till att bokföringen är lagenlig och att medelsförvaltningen är ordnad på ett tillförlitligt sätt.

X Ab:s delegation har till uppgift att styra och övervaka att den i 2 § avsedda konkurrensen och prissättningen enligt marknadsvillkor fullföljs. Arbets- och näringsministeriet beslutar om delegationens uppgifter, sammansättning, mandatperiod och tillsättande samt om arvoden för dess ordförande och medlemmar samt om ersättande av kostnader.

6 §

X Ab:s finansiering

X Ab har ett grundkapital och skötseln av dess uppgifter finansieras med ett understöd som anvisas årligen i statsbudgeten samt med de inkomster som fås vid försäljning av bolagets tjänster. EU:s regler om statligt stöd beaktas i finansieringen.

X Ab får för finansieringen av sin verksamhet uppta lån inom ramen för det samtycke och de villkor som riksdagen gett i samband med behandlingen av statsbudgeten. X Ab har rätt att i sin affärsverksamhet använda säkerhet som ställs till förmån för en utomstående, om behovet att ställa säkerhet baserar sig på lag eller allmänt godtagna principer som iakttas i en konkurrenssituation. Riksdagen fattar beslut om maximibeloppet av säkerheterna i samband med behandlingen av statsbudgeten. X Ab får inte utan statsrådets tillstånd ställa borgen eller pantsätta egendom som säkerhet för ett lån som tagits upp av ett dotterföretag. För lån som upptagits och borgen som ställts av X Ab tas det till staten ut en borgensavgift enligt lagen om statens långivning samt statsborgen och statsgaranti (449/1988).

Närmare bestämmelser om upptagande av lån enligt 1 mom., om villkoren för upplåning, om vad lånen får användas till, användningen och arten av de säkerheter som används i affärsverksamheten och om hur den avgift som avses i 3 mom. bestäms och tas ut utfärdas vid behov genom förordning av statsrådet.

7 §

X Ab:s ekonomiförvaltning och tillsyn

På X Ab:s bokföring och bokslut tillämpas vad som i bokföringslagen (1336/1997) och aktiebolagslagen (624/2006) föreskrivs om aktiebolags bokföring och bokslut. X Ab:s räkenskapsperiod är ett kalenderår. X Ab ska upprätta ett bokslut för varje räkenskapsperiod före utgången av februari månad. X Ab:s styrelse och verkställande direktör undertecknar bokslutet. X Ab ska lämna in bokslutshandlingarna till arbets- och näringsministeriet.

Statsrådet fastställer X Ab:s bokslut. Statsrådet beslutar på basis av bokslutet hur X Ab:s vinst ska intäktsföras eller anvisas till bolagets utveckling samt om andra åtgärder som X Ab:s verksamhet och ekonomi föranleder.

Arbets- och näringsministeriet tillsätter för högst fyra år i sänder två revisorer för att granska X Ab:s förvaltning, ekonomi och räkenskaper. Revisorn ska vara en CGR-revisor eller en revisionsammanslutning vars huvudansvariga revisor ska vara en CGR-revisor.

X Ab:s revisorer ska granska räkenskapsperiodens förvaltning, bokföring och bokslut i fråga om företaget. Om X Ab har ett dotterföretag som hör till dess koncern ska X Ab se till att som dotterföretagets revisor utses åtminstone en av X Ab:s revisorer. X Ab:s revisor har rätt att granska dotterföretaget i den utsträckning som revisorn anser vara behövligt samt att få de utredningar som han eller hon begär av dotterföretagets styrelse och verkställande direktör.

8 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

2.

Lag

om ändring av 2 a kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 2 a kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) en ny 15 § som följer:

2 a kap.

Förfaranden som är arbetskraftspolitiskt klandervärda

15 §

Avvikande tillämpning av detta kapitel på personer som har en svag ställning på arbetsmarknaden

Till den del det är fråga om arbete i ett sådant statsägt företags tjänst som erbjuder arbetsmöjligheter åt personer som har en svag ställning på arbetsmarknaden, tillämpas inte det som i 1 § föreskrivs om att lämna arbetet och att bli uppsagd eller det som i 4 § föreskrivs om vägran att ta emot arbete på rätten till arbetslöshetsförmåner för en i xxxx avsedd arbetssökande som har en svag ställning på arbetsmarknaden.

Till den del det i sysselsättningsplanen eller i en plan som ersätter den planen har avtalats om att söka till ett sådant statsägt företags tjänst som erbjuder arbetsmöjligheter åt personer som har en svag ställning på arbetsmarknaden, tillämpas inte det som i 11 § föreskrivs om försummelse att fullfölja planen på rätten till arbetslöshetsförmåner för en i xxxx avsedd arbetssökande som har en svag ställning på arbetsmarknaden.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

3.

Lag

om ändring av 13 kap. 1 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (916/2012) 13 kap. 1 § 1 mom., sådant det lyder i lag 447/2020, som följer:

13 kap.

Arbets- och näringsbyråns kundinformationssystem

1 §

Arbets- och näringsbyråns kundinformationssystem

Arbets- och näringsbyråns kundinformationssystem används för ordnande och produktion av offentlig arbetskrafts- och företagsservice samt för skötsel av de uppgifter som arbets- och näringsbyrån eller arbets-

och näringsförvaltningens kundservicecenter har enligt lagen om främjande av integration, lagen om utkomstskydd för arbetslösa, lagen om alterneringsledighet, lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte, lagen om yrkesutbildning och lagen om aktiebolaget med namnet X Ab (/) och för skötsel av de uppgifter som arbets- och näringsministeriet har enligt lagen om sociala företag.

[3 kap.¹

Arbetsförmedling

8 §

Orsak att frångå skyldigheten att söka arbete

Jobsökskyldigheten tillämpas inte heller under den tid som en i xxxx avsedd arbetssökande som har en svag ställning på arbetsmarknaden arbetar i ett sådant statsägt företags tjänst som erbjuder arbetsmöjligheter åt personer som har en svag ställning på arbetsmarknaden.]

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

Helsingfors den xx xxxx 20xx

Statsminister

Sanna Marin

..minister Förnamn Efternamn

¹Det nya 3 mom. i 3 kap. 8 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice ska fogas till paragrafen som presenteras i regeringens proposition om den nordiska modellen. Eftersom paragrafen inte ännu har stadfästas när denna proposition lämnas kan utkastet för 3 mom. inte inkluderas i propositionen om bolaget.